

Naša anketa

V decembri sa vo svete rozpútala totálna propaganda tvrdiaca, že Rusko nemá s porážkou islamských teroristov v Sýrii nič spoločné. Čo vy na to? Napríklad francúzsky minister zahraničia Jean-Yves Le Drian tvrdí, že pre neho je prekvapivé, že Rusko si prisvojuje víťazstvo nad ISIL. Vraj je to neopodstatnená interpretácia a že spravodlivosť si žiada povedať, že to bola medzinárodná koalícia, ktorá vytesnila teroristov zo Sýrie. Rusi, že prišli na pomoc Asadovi a zaslúžili sa len o oslobodenie Deir ez Zora.

Naproti tomu Angela Merkelová povedala, že „my vidíme Rusko, ktoré chce byť silou formujúcou medzinárodný poriadok a ak sa pozrieme na Sýriu, tak takým aj je!“

Michal Kuchár, tajomník ObIV SZPB, Spišská Nová Ves: – V tomto prípade má nemecká premiérka pravdu, až na tú východnú Ukrajinu, Čechensko, Krym atď. Môj názor je, že svetovým žandárom číslo jeden sú USA a číslo dva Rusko.

Ján Kašica, tajomník ObIV SZPB, Zvolen: – V Sýrii sa stretli všetky geopolitické sily sveta. Rusko vstúpilo do tohto konfliktu na pozvanie legálnej vlády Sýrie, keď ISIL bol už na predmestí Damasku a kontroloval 80 % územia krajiny.

Po zapojení sa Ruskej armády do bojov boli v spolupráci s legálnou Sýrskou armádou postupne oslobodzované jednotlivé územia krajiny. Preto, keď je tamjšia vojna takmer ukončená, koalícia vedená USA, ktorá nemá mandát ani OSN a ani legálnej sýrskej vlády, nechce uznať vojenské víťazstvo Ruskej armády a Sýrskej armády, nakoľko je to pre nich porážka, tak vojenská, ako aj politická.

Mám preto obavy, že tento vojenský konflikt bude ešte dlho pokračovať, nakoľko sa opozičné sily nezmieria s daným stavom. (Pokračovanie na str. 3)

Perlička

Študent prekabátil spravodajské špičky

Meno 15-ročného Kanea Gamblea bude v amerických spravodajských službách zapísané tučným červeným písmom.

Podarilo sa mu totiž niečo, o čom profesionálni špióni môžu naozaj iba snívať. Oklamal spravodajské špičky nielen v CIA, či v FBI. A použil na to obyčajnú taktiku tak zvanú socialengineering (sociálne inžinierstvo). V praxi to funguje tak, že hacker je schopný získať citlivé informácie z dobre zabezpečených informačných systémov len vďaka tomu, že zaútočí na najslabšiu časť reťazca – na človeka. No a Kanea Gamble mieril presne. Využil všetky dostupné informácie, ktoré sa bežne na internete dajú získať z pohodlia rodičovského domu v anglickom meste Leicester. Korunoval to tým, že sa vydával, napríklad, za bývalého šéfa CIA Johna Brennana, zástupcu riaditeľa FBI Marka Giulianiho, či dokonca viacerých poradcov amerického prezidenta Baracka Obamu.

Gamble sa dostal k heslám, osobným informáciám, bezpečnostným údajom, zoznamom kontaktov, ale aj k citlivým informáciám o operáciách v Iraku, či Afganistane. Aby toho nebolo málo, ani údaje o dvadsiatich tisícok zamestnancov FBI neboli v bezpečí.

Gamble sa hral – do počítačov svojich obetí ťahal pornografiu, pod kontrolou mal ich televízne obrazovky, či tablety. Nakoniec sa so všetkým pochválil aj na sociálnej sieti Twitter so slovami, že ich má v hrsti.

Jeho zábavka, ktorá sa začala v júni 2015 sa skončila vo februári 2016 a on už v teplom domove nesedí. Dnes už 18-ročný mladík čelí obvineniam „len“ z desiatich rôznych trestných činov. A to už asi do kategórie príjemných kratochvíľ po rozsudku patriť nebude. Hoci, s diagnózou autizmu a tým, že v čase páchania týchto trestných činov, nebol plnoletý, je konečná výška trestu otázná.

A. Mikundová

zdroj: independent.co.uk, telegraph.co.uk

Musíme sa stať živými pamätníkmi a nezabudnúť na obeť

...povedal v nedeľu 21. 1. 2018 na spomienkovom zhromaždení pri príležitosti 73. krvavého výročia vypálenia obcí Ostrý Grúň a Klák v Žarnovickom okrese podpredseda vlády Peter Pellegrini.

Každý znály veci, kto sa však pozrie na túto snímku, spozná, že zhromaždenie sa takmer vôbec neskladalo z domácich potomkov tejto tragédie. Predstavitelia SZPB neskôr otvorene hovorili, že ich tam bolo maximálne 8–10 a nebyť toho, že sa obeť prišli pokloniť aj protifašisti z iných regiónov, asi by P. Pellegrini nemal

slovom „musíme“ koho motivovať.

Pamiatku obeť Krvavej nedele si uctil aj poslanec NR SR Boris Kolár, ktorý sa zdôveril, že v koncentračných táboroch mu zahynula polovica predkov a vyzdvihol silu ducha obyvateľov týchto obcí, ktorí ich po vojne opäť dokázali povzniesť.

Počas masakru v Klákovskej do-

line nacistické ozbrojené zložky v spolupráci so slovenskými kolaborantmi zavraždili 148 obyvateľov a dediny následne vypálili. Určite toto mal na mysli predseda SZPB Pavol Sečkář, keď povedal, že v týchto dobách „takmer všetci slušní ľudia stáli na inej strane, než vtedajší štátny režim!“ A že „protifašistický odboj nebol namierený proti štátu preto, že bol slovenský, ale preto, lebo to bol štát fašistický. Bol svojou podstatou protidemokratický, násilnícky, neľudský,“ dodal.

Bez rokov 1938–1945 to nešlo ani tentoraz

Relácia SK Dejiny, vysielaná 25. 1. 2018 na druhom programe RTVS to tiež potvrdila, hoci primárne riešila rozchod Čechov a Slovákov v roku 1938. Potvrdila to slovami Prof. PhDr. Jána Rychlíka, DrSc., z Ústavu českých dejín Filozofickej fakulty Karlovej univerzity v Prahe.

Keď bola nastolená otázka štátnej identity, tak profesor konštatoval, že pre (ne)existenciu československej identity vraj bolo rozhodujúcich „tých 20 rokov prvej republiky... Často sú debaty, či v tom osudovom septembri 1938, keď prišiel Mníchov, Československo sa malo brániť alebo nie. Samozrejme, z vojenského hľadiska by

to bola katastrofa, lebo každý, kto má nejaké vojenské vzdelanie pochopí, že štát, ktorý mal vtedy ani nie 14 miliónov obyvateľov a z toho jedna štvrtina bola prakticky štátne nespoľahlivá, ktorý je obkľúčený, sa nemôže ubrániť štátu, ktorý má 70 miliónov.

Ale ja som presvedčený, a možno to, čo tu teraz poviem, bude znieť pateticky, že krv spoločne preliata na obranu československého štátu... by vytvorila určitý tmel. Tým, že sa nešlo touto cestou a že práve za 2. sv. vojny si Česi aj Slováci vyskúšali, že môžu žiť aj samostatne, tak táto možnosť bola premámená a obávam sa, že potom už bolo pravdepodobnejšie, že

Československo sa skôr neudrží, ako udrží,“ povedal J. Rychlík.

Téma obdobia rokov 1938–1945 sa nedala obísť ani pri otázke postoja cirkvi pri rozdeľovaní Československa, ktorú rozdiskutoval Miroslav Tížik, PhD., zo Sociologického ústavu SAV. Opäť ju neobíšiel profesor Rychlík, ktorý spomenul vyjadrenie Jána Čarnogurského, ktoré mal povedať v roku 1990, že „KDH chce osloviť rovnaký segment voličov, ako HĽS. Ale nevedomil si, že takýto voliči na Slovensku v roku 1990 už neboli“.

V. Mikunda

Celá relácia: <https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/13021/146791#229>

Zomrel údajne posledný preživší útek zo Sobiboru

Vo veku 96 rokov (vraj 11. 1. 2018) zomrel v Kyjeve Arkadij Vajspapir, údajne posledný preživší väzeň, ktorý utiekol z vyhladzovacieho tábora Sobibor, zriadeného nacistami v čase druhej svetovej vojny v okupovanom Poľsku. Informovala o tom v pondelok agentúra AP. Podľa pracovníkov veľvyslanectva RF na Slovensku úplne posledný sobiborský utečenec vraj žije v Izraeli.

Vajspapira zajali Nemci po napadnutí Sovietskeho zväzu v roku 1941, keď slúžil v Červenej armáde, a pretože

bol židovského pôvodu, transportovali ho do koncentračného tábora Sobibor. Patril k jedným z mála väzňov, ktorí unikli okamžitej poprave, a bol zaradený do pracovnej čaty. Podľa Pomníka zavraždeným Židom Európy bol Vajspapir jedným z ôsmich väzňov, ktorí v roku 1943 zorganizovali v Sobibore povstanie. V rámci neho sa z tábora podarilo ujsť vyše 360 väzňom (Niektoré zdroje hovoria o 500 až 700 utečencoch). Konca vojny sa z nich dožilo 47.

USA si priznali, že Rusov neodrazia

Republikánska kongresmanka Elise Stefaniková priznala neschopnosť pozemného systému PRO USA odraziť hromadný atómový úder zo strany Ruska, Číny, KĽDR alebo Iránu, o čom napísala vo svojej rubrike vo Washington Examiner.

„Naše systémy protiraketovej obrany sa v podstate snažia zostreliť guľku s guľkou, ponechávajúc pri tom príliš málo priestoru na chyby. Testy preukázali, že možnosti USA neumožňujú zadržať všetky útočiacie rakety,“ predpokladá autorka.

E. Stefaniková k tomu pomenúva slabiny pozemného systému PRO. Že len 10 z 18 testov PRO bolo úspešných (56 % efektívnosť), pri-

čom „ani jeden test sa neuskutočnil v reálnom prostredí, ktoré presne imituje skutočný útok medzikontinentálnych balistických rakiet“.

Pozemný systém PRO USA sa opiera o dve základne (na Aljaške a v Kalifornii), čo obsahuje 44 prepadových rakiet. Východné pobrežie USA je nechránené. Na zaručenú likvidáciu jednej medzikontinentálnej rakety protivníka treba podľa Stefanikovej štyri pre-

padové rakety USA, čo ďalej „zhoršuje schopnosť obranného systému (USA) sledovať a likvidovať ďalšie útoky MBR“. Kongresmanka poznamenáva, že nasadenie KĽDR, Iránom alebo „iným protivníkom“ falošných cieľov taktiež znižuje efektívnosť pozemného systému PRO USA. Podľa x-true.info, 26. 1. 2018

Aká je pravdepodobnosť konfliktu Rusko – NATO?

Je tým vyššia, čím výraznejšia bude prevaha Severoatlantickej aliancie v obyčajných ozbrojených silách, uvádza sa v januárovom vydaní The National Interest.

Zdroje NI vychádzajú z toho, že útok síl NATO spôsobí akoby „agresia Ruska“ (yankeovia sa tým otvorene priznávajú, že oni budú prví útočiť – pozn. red.) a pochlebujú si, že ruské OS na začiatku konfliktu utrpia porážku, lebo „len

neveľká ich časť je dobre pripravená, vyzbrojená a vybavená“.

Omylom NI je, že vojenskú doktrínu RF nevníma ako noty na nasadenie atómových zbraní, akoby si ju vôbec doposiaľ poriadne neprečítal. Stále totiž nechce po-

chopiť, že ruská doktrína nehovorí len o nasadení taktických atómových zbraní! Logicky z toho vyplýva, že od začiatku by sa k slovu zrejme dostali aj medzikontinentálne balistické rakety... Nehovoriac o tom, že potenciálni okupanti Ruska vôbec nekalkulujú s možným predstihovým atómovým úderom. - r -

Švédsko opäť vydajú príručku „Ak príde vojna“

Švédsko ju vydávalo od druhej svetovej vojny do začiatku 90. rokov. Brožúrka sa do takmer piatich miliónov švédskych domácností dostane v súvislosti s obavami Štokholmu zo zhoršujúcej sa bezpečnostnej situácie v oblasti Baltského mora, informovala agentúra AP.

Nové vydanie príručky Om kriget kommer sa bude volať „Ak príde kríza alebo vojna“ a obyvatelia by ju mali dostať najneskôr v júni. Obsahovať

bude praktické rady na prípad vypuknutia bezpečnostnej krízy, vrátane teroristického či hackerského útoku, pandémie alebo prírodnej katastrofy.

Obsahovať bude aj odporúčania pre prípad, že by sa Švédsko stalo obeťou agresie iného štátu.

„Predtým sa brožúrka sústreďovala len na vojnu. Dnešná spoločnosť je úplne iná. Ohrozenie je teraz oveľa viac komplexné,“ vysvetlila Anderssonová dôvod zmien.

Pravda.sk, 17. 1. 2018 (výňatok)

Erdogan odpovedal USA o termínoch operácie v Sýrii

Prezident Turecka poradil Washingtonu, aby v prvom rade obmedzil termíny svojho pobytu v Iraku a v Afganistane.

Tureckí vojaci odídu zo Sýrie keď budú dosiahnuté vytýčené ciele, vyhlásil R. T. Erdogan v odpovedi na vyhlásenie štátneho departmentu USA, ktorý vyzval Ankaru ohraničiť operáciu „Olivová ratolesť“ v rozsahu i termínoch.

„USA nám hovoria, aby termíny boli ohraňované.“

Ja sa pýtam: a v Afganistane, v Iraku sa vaše termíny skončili? Veď sa tam stále nachádzate. Matematicky to nijako nevychádza. Len čo sa tam naša práca skončí, keď budú dosiahnuté ciele – operácia sa zavší a my odídeme,“ vyhlásil Erdogan.

Ďalej zdôraznil, že operácia sa neuskutočňuje na obsadenie cudzích území, ani nie proti Kurdom, ale na to, aby bolo odvrátené vytvorenie teroristického koridoru. Podľa kp.ru, 23. 1. 2018

Podpora USA vo svete klesla rekordne nízko

Od začiatku prezidentstva Donalda Trumpa sa viac ako strojnásobil počet štátov, v ktorých je väčšina obyvateľov nespokojná s americkým vedením. V roku 2016 ich bolo 16, dnes ich je 53.

Na čele zoznamu nespokojných je Nórsko, kde politika Washingtonu nevyhovuje 86 % obyvateľov. Vysoká úroveň nespokojnosti je v Kanade, vo

Švédsku, v Holandsku, Belgicku, Rakúsku a Nemecku.

Najväčšiu podporu súčasným americkým úradom vyjadrujú obyvatelia Kosova (75 %), Albánska (72 %) a Guinejskej republiky (71 %). Sedem z prvých desiatich podporovateľov politiky USA je z Afriky. Podľa ria.ru, 22. 1. 2018

USA v Sýrii budujú teroristickú armádu

Koalícia v Sýrii pod velením USA 14. 1. oznámila, že pomáha formovať pohraničný zbor, v ktorom bude 30-tisíc ľudí. Jeho osou majú byť kurdsko-arabské milície SDF, ktoré sa podieľali na bojoch proti radikálom a ktorým koalícia poskytovala podporu.

Turecký prezident R. T. Erdogan obvinil Washington, že zostavuje pri tureckej hranici „teroristickú armádu“. „To, čo robí americká administratíva, zapadá do kontextu jej deštruktívnej politiky v tomto regióne; jej cieľom je rozbiť tunajšiu krajinu

a zamedziť riešeniu kríz,“ uviedla agentúra SANA. Sýrska štátna televízia oznámila, že sýrska armáda je odhodlaná skončiť s prítomnosťou Američanov na sýrskom území.

Americký minister obrany James Mattis v minulosti povedal,

že americké sily v Sýrii zostanú, kým príslušníci teroristickej organizácie Islamský štát (IS) budú bojovať, aby sa predišlo príchodu nového IS.

Erdogan pohrozil, že Turecko „teroristickú armádu“ „utopí v zárodku“.

Rusko tvrdí, že plán na zostavenie jednotky dokazuje, že Spojené štáty chcú Sýriu rozdeliť. Pravda.sk, 15. 1. 2018 (výňatok)

Čo píšú iní

Juncker upozornil na hrozbu antisemitizmu v EÚ

Predseda Európskej komisie Jean-Claude Juncker v piatok (26. 1.) upozornil na rastúce prejavy antisemitizmu, ktoré podľa neho nepredstavujú hrozbu iba pre židovské obyvateľstvo, ale sú veľmi nebezpečné aj „pre našu otvorenú a liberálnu spoločnosť“. Uvidel to v správe pre médiá pri príležitosti sobotňajšieho (27. 1.) Dňa pamiatky obetí holokaustu.

Šéf exekutívy EÚ pripomenul, že v tento deň pred 73 rokmi spojenecké sily oslobodili koncentračný tábor Auschwitz-Birkenau, a skoncovali so zverstvami, ktoré sa tam páchali.

„Tento deň by nám mal pripomenúť, aby sme boli vnímaví voči prejavom nenávisťi, diskriminácie a neľudského správania. Význam tohto dňa spočíva v boji proti tým, ktorí šíria nepravdy o našej histórii a spochybňujú holokaust, alebo negujú jeho kľúčový význam pre dnešnú Európu,“ upozornil Juncker. Podľa HSP, 26. 1. 2018

Zamľčaná úloha Červenej armády pri oslobodení Osvienčimu

Pri príležitosti Medzinárodného dňa pamiatky na obeť holokaustu viceprezidentka EP Mairead McGuinness vôbec nespomenula úlohu Červenej armády pri oslobodení koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau, vyhlásiac, že to urobili „spojenecké vojská“. „V zime 1945 tábory smrti Auschwitz-Birkenau boli oslobodené silami spojeneckých vojsk,“ vyhlásila.

Prezident Európskeho židovského kongresu Vjačeslav Moše Kantor si to tiež všimol a vyhlásil, že „ak máme hovoriť konkrétne o 27. januári, tak tou časťou spojeneckých vojsk bola Červená armáda“. Ďalej dodal, že v súčasnosti je veľa tých, ktorí si želajú zbagatelizovať úspechy Červenej armády počas druhej svetovej vojny, odvolávajúc sa na to, že ZSSR bol spojencom Nemecka v roku 1939.

„My si však pamätáme, kto začal vojnu, prečo ste však vy zabudli, kto ju skončil? Prečo je vaša pamäť subjektívna? Auschwitz bol oslobodený Červenou armádou,“ zdôraznil Kantor. Vz.ru, 24. 1. 2018 (výňatok)

Poľsko má zákon o zákaze propagandy „banderovskej ideológie“

Poľský Sejm prijal novelizáciu zákona o Inštitúte národnej pamäte, ktorou zaviedlo trestnú zodpovednosť za odmietanie zločinov ukrajinských nacionalistov. Napísal to list Do Rzeczy.

Porušenie sa bude trestať pokutou alebo zbavením slobody do troch rokov za odmietanie existencie Volynského masakru, zločinov ukrajinských nacionalistov a verejnú schvaľovanie banderovskej ideológie. Podľa ria.ru, 26. 1. 2018

Banderovec slovné napadol Ľuboša Blahu...

Vedúci delegácie NR SR v Parlamentnom zhromaždení Rady Európy Ľuboš Blaha tvrdí, že nad Ukrajincami už krútia hlavou aj „zarytí západniari“.

V štrasburskom pléne v utorok 23. januára vyhlásil, že za vojnu na Donbase je zodpovedný aj vládny režim v Kyjeve. „...pokiaľ viem, tak ukrajinskí vojaci nezhadzujú na ciele v Donbase kvetiny. Používajú zbrane proti vlastným občanom! Viniť z konfliktu iba Ruskú federáciu nie je objektívne... Som presvedčený, že dialóg a diplomacia sú vždy lepšie ako vojnové prostriedky a tzv. protiteroristická rétorika zo strany štátnych autorít na Ukrajinu.“

„Po mojom prejave o Ukrajinu v Rade Európy sa na mňa rozkričal ukrajinský ultranacionalista Oleh Ljaska, ktorého mnohí politológovia považujú za otvoreného banderovca a fašistu. Ak vás kritizujú fašisti, tak to je jasné znamenie, že ste hovorili dobre,“ tvrdí Blaha. HSP, 25. 1. 2018

Kedmi faktami a pravdou trhá Ukrajinu

Jakov Kedmi hovorí, že „ak by sa dnes v nenávisťných výrazoch na Ukrajinu zamenilo slovo Rus za slovo Žid, mali by sme presne to, čo sa o Židoch hovorilo v 3. ríši. Ibaže tam boli krysy a tu sú iné, omnoho sympatickejšie zvieratá. No také isté...“

„To hlavné, na čom stojí štát Ukrajina, je nenávisť k Rusku a ruskému národu. Nič iné tam nie je. Keďže sú však peniaze v Amerike, nie je vhodné zaoberať sa otvoreným antisemitizmom, ktorým sa zaoberali všetci ich predchodcovia, ktorých oni ctia...“

Nie nadarmo dnes v Izraeli poznamenali, že najantisemitskejším štátom a najantisemitskejšou mocou je dnes Ukrajina!...

Podobrotky a demokratickými cestami táto moc na Ukrajinu neodíde... Bude ju treba rozpáleným železom vypaľovať ešte 10, 20 rokov, aby bola na Ukrajinu denacifikácia uskutočnená efektívnejšie, ako v Nemecku.

(Pokračovanie na str. 4)

Predseda SZPB vyznamenal poslancov NR SR

Dňa 19. 1. 2018 prijal predseda SZPB Pavol Sečkář poslancov NR SR Dušana Jariabka, Tibora Bernatáka a Ladislava Petráka a vyznamenal ich medailou M. R. Štefánika II. stupňa.

V zdôvodnení P. Sečkář uviedol, že medaila je vyjadrením úcty a vďaky SZPB za presadzovanie protifašistických myšlienok a aj za osobnú podporu Zväzu v jeho činnosti.

D. Jariabek konštatoval, „vážeme si, že existujete, pretože vy ste pamäť národa! A preto treba, aby sa o vašej činnosti, o dejinách protifašistického odboja a o tom, čo dnes reprezentujete, dozvedalo celé Slovensko.“

L. Petrák vyjadril svoj osobný vzťah k Zväzu, k priateľstvám, ktoré ho s jednotlivými členmi SZPB spájajú. Zdôraznil, že mu je „ľúto, že propagácia Zväzu v spoločnosti nie je taká, akú by ste si zaslúžili“.

T. Bernaták prezradil, že je vnukom príslušníka 2. čs. paradestnej brigády v ZSSR a z rozprávania starého otca vie, aké to bolo v bojoch naozaj. „Preto si tiež myslím, že by bolo

dobré, aby si spoločnosť vašu organizáciu viac vážila.“

V diskusii boli poslanci informovaní o aktuálnych témach, ktoré SZPB rieši. Poslanci vyjadrili podporu pri ich presadzovaní.

O pár dní na to si medailu prevzal aj predseda výboru pre obranu a bezpečnosť Anton Hrnko, ktorý SZPB zaželel, aby sa mu darilo posilňovať členskú základňu o mladú generáciu, ktorá v budúcnosti poniesie štafetu slovenských protifašistických bojovníkov. – VMI –, snímka L. Skrak

Zasadnutie vedenia HOSK 1. ČSA na Slovensku

Dňa 25. 1. 2018 sa v Trenčíne konalo zasadnutie vedenia Historického odbojového skupiny 1. čs. armády na Slovensku (bojovala v SNP – pozn. Bojovník). Rokovania sa zúčastnil aj jej čestný predseda plk. v. v. Pavel Líška.

Hlavnými bodmi programu bolo oživenie činnosti tejto HOSK a voľba nového predsedu. Po diskusii bol na návrh čestného predsedu do tejto funkcie jednoducho zvolený predseda Oblastnej organizácie SZPB zo Žiaru nad Hronom Jaroslav Bulko.

V ďalšom boli prijaté organizačné zmeny v štruktúre HOSK, vrátane opätovného vytvorenia funkcie tajomníka skupiny. Na návrh predsedu bol ním zvolený Miroslav Liba z Košíc, ktorý bol za skupinu zvolený aj do Ústrednej rady SZPB. Vedenie bolo tiež rozšírené o dvoch nových členov, o plk. v. v. Miroslava Ondráša z Trenčína a pplk. v. v.

Milana Števkú z B. Bystrice.

Vedenie prerokovalo správu o činnosti a prijalo plán práce na rok 2018. Z rokovania vyplynulo aj jedno jeho odporúčanie pre XVII. zjazd SZPB. Konkrétne, aby sa pri úprave Stanov SZPB ponechali historické odbojové skupiny ako organizačná súčasť i pre ďalšie obdobie. Vedenie má za to, že ide o výraz úcty k tradíciám protifašistického odboja za druhej svetovej vojny a SNP. Dalo by sa uvažovať aj o spojení HOSK vojakov 1. čs. armády na Slovensku, HOSK vojakov zahraničných a spojeneckých armád a HOSK letcov, bojovníkov v SNP a zahraničí.

Do budúcnosti bude vedenie dbať na to, aby v spolupráci s oblastnými organizáciami SZPB sa vo väčšej miere využívali možnosti na povyšovanie a udeľovanie medailí priamym účastníkom protifašistického odboja. HOSK v tejto súvislosti požiadala oddelenie vojnových veteránov MO SR o sprehľadnenie menných zoznamov vojakov, ktorí bojovali proti fašizmu.

Bolo rozhodnuté, že sídlo HOSK sa bude nachádzať v Dome armády v Trenčíne a zasadnutia sa budú konať 2-krát do roka. Ďalšie je naplánované na jún 2018, kedy budú spresnené úlohy na druhý polrok 2018.

HOSK chce do budúceho obdobia prehĺbiť spoluprácu so Zväzom vojakov SR.

Jaroslav Bulko, predseda HOSK

papierové svaly. Nebyť Putina a Ruska, tak by bol podstatne väčší chaos vo svete. To politici a sniečkári financovaní judášskym grošom nechcú počuť a priznať.

Pavol Čuma, tajomník ObIV SZPB Vranov nad Topľou: – Stalo sa módou, že západné mocnosti všetko zlé pripisujú Rusku. Opak je však pravdou, národ nezabúda. Čím sa viac snažia, tým menšie účinky to má.

Vskutku zmysluplné rokovanie

Dňa 31. januára prijal predseda SZPB Pavol Sečkář veľvyslanca RF v SR Alexeja Leonidoviča Fedotova, aby si spolu vyhodnotili minuloročnú spoluprácu a prerokovali jej možnosti na tento rok.

Obaja vyjadrili potešenie z tohto stretnutia, P. Sečkář zdôraznil, že partneri vystupujú z pozície pravdivej histórie oboch národov, A. L. Fedotov to konkretizoval spolupracou na poli vzdelávania mládeže, organizovaním výstav, úpravou pamätníkov...

V tomto roku bude spolupráca taktiež mimoriadne zaujímavá. Zámysel je pokračovať v organizovaní putovných výstav, v premietaní filmov s diskusiou o ich obsahu, v organizovaní vzájomných stretnutí veteránov a členov našich organizácií, vzájomne si dopĺňať literárne fondy... K tomu pribudnú konferencie (13. 4. v Múzeu SNP o Mníchove 1938, v septembri o koncentračnom tábore Sobibor, kde sa uskutočnil najväčší útek väzňov počas 2. sv. vojny).

Námetov a ponúk však prišlo z oboch strán viac. Koľko sa z nich premení na praktické podujatia, o tom teraz uvažujú partneri samostatne.

– r –

Zľava tajomník ÚR SZPB Viliam Longauer, A. L. Fedotov a P. Sečkář.

Gratulujeme

Denník Pravda získal medailu Chatama Sofera

Denník Pravda získal významnú poctu od Múzea židovskej kultúry v Bratislave. Jeho riaditeľ Pavol Mešťan odovzdal šéfredaktorku Nore Sliškovéj medailu Chatama Sofera.

Pravda sa stala vôbec prvým slovenským médiom, ktoré dostalo toto prestížne ocenenie. Stalo sa tak pri príležitosti Medzinárodného dňa pamiatky obetí holokaustu, ktorý je 27. januára. Spolu so šéfredaktorkou ocenenie prevzali redaktorka Dagmar Teliščáková a zástupcovia šéfredaktorky Miroslav Čaplovič a Jakub Prokeš.

Profesor Mešťan zdôraznil, že udelenie medaily je prejavom uznania za prácu denníka, ktorý pripomína dnešným generáciám hrôzy holokaustu. „Som rád, že držíte ochrannú ruku nad šírením odkazu dejín,“ uviedol. Zvlášť vyzdvihol texty Dagmar Teliščákovéj, ktorá zaznamenala svedectvá tých, čo mali šťastie prežiť masinériu smrti Židom počas druhej svetovej vojny.

Pravda 23. 1. 2018 (výňatok)

Celý článok: <https://spravy.pravda.sk/domace/clanok/455804-pocta-pre-dennik-pravda-ziskal-medailu-chatama-sofera/>

Prokurátor podal obžalobu na kotlebovca Mizíka

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry (ÚŠP) podal obžalobu na poslanca NR SR Stanislava M. (LSNS).

„Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry podal dnes (24. 1.) na Špecializovaný trestný súd obžalobu na Stanislava M. obvineného zo zločinu výroby extrémistických materiálov, zločinu rozširovania extrémistických materiálov a prečin hanobenia, národa, rasy a presvedčenia,“ povedala hovorkyňa ÚŠP J. Tökölyová.

Podľa ÚŠP sa ako poslanec Národnej rady SR v januári 2017 podieľal na vyhotovení textového dokumentu s urážlivým obsahom, ktorý bol zverejnený ako status na sociálnej sieti Facebook v rámci profilu „Volá hlas Gemera/Ludová strana – Naše Slovensko“ a v rámci profilu „Kotleba – Ludová strana Naše Slovensko – Bratislavský kraj“.

Text sa mal týkať udeľovania štátnych vyznamenaní prezidentom. „Z jeho obsahu vyplývalo, že obvinený vyjadruje nesúhlas voči udeľovaniu štátnych vyznamenaní rôznych stupňov pri príležitosti 24. výročia vzniku SR trom osobám z dôvodu príslušnosti k židovskej národnosti alebo náboženskému vyznaniu,“ doplnila Tökölyová. Status mal byť následne preberaný a zverejňovaný v plnej alebo skrátenej forme najmä na internetových stránkach.

Pravda.sk, 24. 1. 2018 (výňatok)

Naša anketa

(Dokončenie zo str. 1)

Jozef Petráš, predseda ObIV SZPB Trnava: – Západní politici obhajujú svoje záujmy a tárajú, ako babka korenárka.

Tí, čo vyprodukovali islamských teroristov, by mali čušať, ako voš pod chrastou a nie napínať

Spomienky Jozefa Fecka na hrôzy 2. sv. vojny

V prekrásny letný deň (koniec augusta – začiatok septembra) som ako 6-ročný išiel s mamkou skontrolovať sušenie sliviek na záhrade. Po otvorení sušiarne situovanej na juh z južnej strany Hrabiny sa pohybovala rozptýlená skupina slovenských vojakov. Na to sme počuli zo západnej strany niekoľko výstrelov. Vojaci sa rozutekali smerom na pole široké a pod hrabiny. Za nejaký čas prišli Nemci a priviedli niekoľkých slovenských vojakov. Na druhý deň za týmto komandom prišla regulárna nemecká armáda.

O niekoľko dní nemeckých vojakov vystriedali vojaci v čiernych uniformách s prekríženými kosťami a lebkou (gestapo). Štáb gestapa sa umiestnil v dome Majurňikov.

V tomto období bolo počasie daždivé, cesty boli podmačané, moji starší bratia a sestra museli vystieľať chodníky čačinou, aby si gestapáci nepošpinili čižmy. Bolo nás 13, obývali sme len jednu miestnosť, z ktorej nás vyhnanli do stodoly. Miestnosť využívali na porady, v októbri už bola zima, mrzli sme v stodole. Starší bratia chceli fajčiť, poslali ma kradnúť cigarety gestapákom. Podarilo sa mi niekoľkokrát. Pri poslednej krádeži ma prichy-

til gestapák, chytil ma za ucho, kričal a vyviedol ma na dvor. Mamka počula môj krik, vybehla na dvor, prekryla ma vlastným telom a asi 10 krát skríkla neprirodzeným hlasom, zastrel mňa, pričom mala roztrhané ruky.

V jeden pochmúrny októbrový deň začali sústreďovať za našou chalupou všetkých chlapcov aj chlapcov. Vyhnali nás na horný koniec dediny, kde sme boli nútení kopať hlbokú priekopu. Po niekoľkých dňoch, koncom októbra 1944, postavili všetkých chlapcov nad vykopanú priekopu, kde som bol aj ja, držal som otca za ruku. Medzi Nemcami boli aj takí, ktorí súcitili s obyvateľmi obce, jeden z nich na požiadanie mamky pri-

šiel ku mne, začal ma biť, ťahať za ruku, začal som plakať, vytiahol ma z radu spolu s otcom a odviezol nás do stodoly, kde otec pomocou kopy vyrezal diery v sene, schovali sme sa v nej.

Po nejakom čase nastal silný výbuch. Zablúdený delostrelecký granát dopadol do protiletadlového zákopu a zabil asi 10 Nemcov. Stojacim chlapom nad výkopom prečítali rozkaz, že budú zastrelení za pomoc a spoluprácu s partizánmi. Za krátky čas Nemci tento rozkaz zrušili, asi 100 našich ľudí presunuli na pravý breh rieky Ondavy do priestoru Stropkov – Podčičva na výkop obranných zákopov proti Červenej armáde. Jeden z nich sa nikdy nevrátil domov.

Na druhý deň sme s otcom vyšli z úkrytu, Nemci vyhánali všetkých z dediny. Mamka so súrodencami už chystala konský poťah na evakuáciu, ku ktorej sme sa pripojili. Ako dieťa som si nevedomoval čo sa deje, te-

šiel som sa, že ideme do varoša (mesta), kde si kúpim nejakú sladkosť. Večer sme došli do Stropkova. Na druhý deň sme boli hnaní Nemcami do Ruského Kručova. Prichýlili nás v dome oproti cerkvi, spali sme v nevykurovanej predsieni, dôsledkom toho som veľmi ochorel. Celú noc som nespál, bola mrazivá, hviezdy svietili.

Na ďalší deň sme pokračovali smerom na Prešov. Došli sme na Lipníky, kde sme sa zdržali niekoľko dní. Pokračovali sme do Tulčička, ubytovali sme sa v dome pod kostolom, kde sme vyčkali do 17. 1. 1945. Ráno 18. 1. 1945 vstupujú do Tulčička červenoarmejski, tento deň sa vraciame naspäť domov. Vo večerných hodinách sme došli na Lipníky, kde kolóna evakuantov sa chcela vrátiť cez Chmeľov domov. Fašisti zničili most pred tunelom cez Petič, museli sme ísť cez Hanušovce. Most cez Topľu v Hanušovciach bol zničený, otec a ostatní

evakuanti sa rozhodli prejsť cez rozvodnenú Topľu. Bol silný mráz, pri prechode Tople sme sa stretli s kolónou sovietskych tankov smerujúcej na Prešov.

Vzhľadom na silný mráz tanky nemohli vyjsť na pravý breh rieky a tak evakuanti dobrovoľne, bez reptania, dávali svoje veci z vozov, periny, pokrovce, deky pod pásy tankov. Tešilo nás, že sovietske tanky prenasledujú fašistov. Evakuanti sa tešili, od štastia sa modlili, želali osloboditeľom šťastnú cestu. V Olšavke sme boli 19. 1. 1945 na deň „Bohojavlenia“ podľa Juliánskeho kalendára.

* * *

Jozef Fecko po vojne chcel byť lekárom, no život to zariadil inak. Spolu s manželkou bol po celý život učiteľom základnej školy. Tohto roku bude sláviť osemdesiatku, bol a je stále aktívny v Slovenskom zväze protifašistických bojovníkov, je predsedom ZO SZPB Brusnica, členom Klubu Českého pohraničia.

Spomienky zapísal Peter Kasarda
predseda ZO SZPB Vyšná Olšava

Nezabúdame na hrdinov

74. výročie hrdinskej smrti kpt. i.m. Imricha Jacko-Lysáka si pripomenuli trinásti účastníci nočného výstupu na hrad Pajštún.

Nadporučík Imrich Jacko-Lysák bol jedným z hlavných iniciátorov ilegálnej protifašistickej skupiny dôstojníkov Zaist'ovacej divízie Slovenskej armády počas 2. svetovej vojny, ktorí odsudzovali trýznenie a vraždenie miestneho obyvateľstva, vrátane starcov a detí, odmietali podieľať sa na nemeckom rabovaní a vypaľovaní obcí. Naopak, miestnemu obyvateľstvu (nezriedka i partizánom) pomáhali potravinami, liekmi, mnohých ochránili pred zavlečením na nútené práce do Nemecka alebo priamo zachránili ich životy.

Zachovali sa Imrove listy jeho veliteľovi i priateľovi Jánovi Nálepku a jeho snúbenici F. S. v Žiline, v ktorých sú tieto udalosti uvádzané. Informoval o tom na jeho poslednej návšteve rodinu a priateľov v rodnej Brezovici, veliteľstvo, snúbenicu a známych v Žiline.

Imrich Jacko-Lysák bol jedným z trojice dôstojníkov 101. pluku Zaist'ovacej divízie, ktorí prešli v máji 1943 k partizánskej brigáde generála A. N. Saburova. Pod jeho vedením sformovali 1. čs. partizánsky oddiel v obávanom Zväze žitomirských partizánskych oddielov na Ukrajine a v Bielorusku. Za vojenské zásluhy, najmä pri oslobodzovaní mesta Davidgorodok, a za pomoc obyvateľom bol náčelník štábu partizánskeho oddielu nadporučík Imrich Jacko-Lysák vyznamenaný odznakom Partizán vlasteneckej vojny I. stupňa.

I. J. Lysák sa neskôr zapojil do 1. čs. brigády v ZSSR. Na počesť jeho hrdinského počínu v bojoch proti fašistickým okupantom na území Bieloruska a Ukrajiny v roku 1943 bol vyznamenaný prezidentom republiky Čs. vojnovým krížom 1939 a zlatou medailou čs. vojenského radu Za slobodu.

* * *

Piaty nočný pochod (13 účastníkov) tentoraz na hrad Pajštún bol pripomienkou prechodu J. Nálepku, I. J. Lysáka a M. Petra k partizánskeму zväzku generála A. N. Saburova, ako aj ďalších aktivít jeho oddielu až po posledný trojdenný nočný pochod v 41-stupňovom mraze k dedinke Ruda pod Kyjevom.

Fundovaný výklad o tom poskytol účastník spomienkového pochodu gen. v.v. Emil Vestenický. Hovoril aj o tom, ako slovenský hrdina dvíhol svojich chlapcov do útoku bez delostreleckej prípravy a tankovej podpory a ako padol na zasneženej bielej pláni blízko cukrováru na okraji Rudy skosený ranou ostrel'ovača. Ten sa mu trafil priamo do vyznamenanania na hrudi (Partizán vlasteneckej vojny I. stupňa).

Imrich Jacko-Lysák je pochovaný v spoločnom hrobe 168 padlých na cintoríne Rudy.

Ladislav Lysák

Por. M. Petro, npor. I. J.-Lysák a voj. P. Benkovič po príchode k partizánom.

Smrť chodila po horách

Tento krátky, tragický príbeh, ktorý sa stal už pred 73 rokmi neďaleko obce Hriňová (na lazoch nazývaných Snohy) v rodine Melichara Malčeka a jeho manželky Emílie, rodenej Spodniakovej, mi vyrozprávala 86-ročná Magdaléna Gondášová, rodená Malčeková.

Písal sa január 1945. Jednotky Červenej armády sa po ťažkých bojoch na juhu Slovenska prebojovali až na úpatie pohoria Poľana, kde našlo útočisko po potlačení Povstania mnoho povstaleckých vojakov a partizánov.

Približne 7 km severne od Snôh bola opustená a vyrabovaná chata, ku ktorej viedla len lesná cesta, v tom čase pokrytá vyše metrovým snehom. Pätnásťročný Štefan Malček a jeho rovesník Jožko Badinka sa dohodli, že si ju pôjdu obzrieť. Túžba po dobrodružstve bola silnejšia ako to, že na cestu si ani nevyžiadali povolenie od rodičov.

Cestou však stretli Štefanovu sestru Madlenku, ktorá v tej dobe mala len 14 rokov a jej kamarátku a Jožkovu sestru Helenku Badinkovú. Keď sa Madlenka dozvedela kam chcú ísť, utekala domov povedať to mame. Mať však nemohla opustiť 8-ročnú sestru Milku a 5-ročného brata Miška a tak poslala Madlenku naspäť za chlapcami a Helenkou, aby sa vrátili domov. Dobešla ich až tesne pred chatou.

Chlapci sa však odmietli vrátiť. Chceli si tu všetko poobzerať. Štefko sa odpojil od ostatných a vyšiel na neďaleký posed, z ktorého bol dobrý výhľad na cestu od Záhorskej a ostatní sa rozišli po prilahlých stavbách. Zrazu Jožko zbadal mačku a Madlenka sa ju snažila chytiť. Ako vychádzala z chaty, nastal výbuch. Tlaková vlna ju odhodila naspäť do miestnosti, kde zostala ohlušená ležať. Keď sa prebrala, od neďaleko vyvráteného žľabu studne sa ešte dymilo. Aj ostatné deti hľadali tým istým smerom, ved' ešte pred chvíľou tam bol Štefko.

Jeho nevládne telo ležalo asi osem metrov od studne. Báli sa k nemu priblížiť, ved'

všade dookola mohli byť nastražené ďalšie míny. Ako prvý sa spamätal Jožko Badinka. Pribehol k Števkovi, ale ten už nejavil žiadne známky života. Ležal na chrbte, tvár a hrud' mal posiatu krvácajúcimi ranami od črepín a z čela medzi zakrvavenými blondými vlasmi mu trčal kus zapichnutej črepiny. Keď si Madlenka uvedomila čo sa stalo, pustila sa bežať domov, aby oznámila strašnú správu rodičom.

Cesta jej trvala vyše dve hodiny. Keď Štefkova matka videla, že Madlenka beží domov vo veľkom snehu a kričí, že Štefka zabilo, i sama videla, že je zle. Zo stajne na priedomie vybehol aj otec Melichar a nevediac počúval svoju dcéru čo mu to hovorí.

Bolo to ako v zlom sne. Druho-rodeného syna Štefana mu zabila mína práve teraz, keď už je skoro po vojne. Vbehol do drevenice, zobral baranicu a kožuch a bežal krížom cez zasnežené polia smerom na Záhorskú a potom na Smrečinovo. Ani nepočul, ako za ním kričí manželka.

Cesta k mŕtvemu synovi mu trvala vyše poldruha hodiny. O hodnú chvíľu po ňom tam so zúfalým plačom dobehla aj Štefova matka.

Kto mohol dať mínu na takéto miesto, visela vo vzduchu otázka. Ľudia z lazov určite nie, partizáni taktiež nie, lebo vedeli, že im ľudia z lazov a z dediny do chaty v Smrečinove nosia potraviny, lieky a šatstvo. Ani majiteľ by si svoju chatu nepodmínoval.

Vychádza, že to museli byť len Nemci alebo gardisti, ktorí sledili po povstalcích. Keď im nevyšiel prepad, tak aspoň nastavili pasce. Vedeli, že partizáni sa v takej zime musia po čase vrátiť do chaty, aby nepomrzli.

Štefanovi už nebolo možné pomôcť a tak si ho rodičia išli prepraviť domov. Všade bolo vyše metra snehu, okolie mohlo byť navyše celé zamínované. Preto sa otec Melichar pohyboval len po miestach, kde už boli v snehu ľudské stopy. Našiel dve dosky, zviazal ich dokopy a vystlal ich čačinou. Mŕtveho syna si na ne uložili a vydali sa na cestu domov.

Milan Malček

Sám proti Hitlerovi

Pred štyrmi rokmi priniesli ruské Fakty a argumenty článok ako kapitán Karel Pavlík (in memoriam od roku 1999 plukovník) zachránil česť Čech a Moravy. Jeho autor hneď na začiatku prezradil, že v roku 1939 sa Nemcov pokúšala zastaviť rota vojakov tohto údajne „nedisciplinovaného“ dôstojníka.

„Mníchovská zrada“ 1938 dovolila Hitlerovi bez boja obsadiť sudetské oblasti ČSR, no führer tým nemienil skončiť. V jeho plánoch bolo obsadenie celého štátu, navyše keď sa čs. vláda, zbavená podpory Francúzska a V. Británie, rozhodla neprijať ani pomoc ZSSR. Čiže fakticky sa zmierila so svojim osudom.

Ťažko sa odporovalo nacistom, ktorí boli výborne vyzbrojení a zabezpečení a keď svoj štát zradila aj vlastná vláda, zakazujúca svojej armáde bojovať s agresorom. No napriek tomu sa v nej našiel človek, ktorý sa odvážne postavil a zdvihol okupantmi hodenu rukavicu.

Czajankova kasáreň

V meste Místek v Czajankovej kasárni bolo umiestnených niekoľko útvarov čs. armády, vrátane 3. práporu 8. sliezskeho pechotného pluku. Veliteľom jeho 12. guľometnej roty bol 39-ročný syn učiteľa kapitán Karel Pavlík. Medzi vojakmi mal autoritu, ale velenie ho považovalo za „ľahkovážneho“ dôstojníka. Dôvodom bolo, že sa zaujímal o politiku o trochu viac, ako sa patrilo na dôstojníka čs. armády. Neuvedomoval si, že prvoradým pre neho malo byť striktné plnenie rozkazov. Toto je aj vysvetlenie prečo mu bola protivná už aj samotná myšlienka o kapitulácii pred nacistami.

Preto keď večer 14. 3. 1939 vošli do Místku nemecké vojská a požadovali od vojakov v Czajankovej kasárni, aby zložili zbrane, Pavlík vyhlásil pre svojich 95 vojakov, z toho 40 nováčikov, bojový poplach. Na ten reagovali aj niektorí vojaci z iných rôt.

30 minút slávy

Vyzbrojení puškami a guľometmi zaujali pozície v oknách a spustili paľbu na hitlerovcov. Czajankova kasáreň, postavená ešte v časoch Rakúsko-Uhorska, mala pevné steny a tak boli zaujaté pozície výborné na obranu. Nemci začali mať značné straty. No mohlo ich byť ešte viac, ak by sa do boja zapojili aj iné tunajšie jednotky. Napríklad obrnená polrota obrneného pluku. Ostatní miestni velitelia si namiesto boja zvolili alibistickú snahu o spojenie sa s vyšším veliteľstvom, nech ono rozhodne, ako sa majú správať.

Paralelne s tým veliteľ 84. pechotného pluku 8. pechotnej divízie Wehrmachtu, ustarostený odporom Čechov, dostal rozkaz „vyriešiť problém svojimi silami“. Na útok pritiahol delo a obrnené auto.

Jednotka kapitána Pavlíka úspešne odrazila dva útoky nacistov, vyhlasujúc: „My vydržíme!“

Boj trval asi 30 minút, po čom dôstojníci, ktorí sa do neho nezapojili, odovzdali Pavlíkovi rozkaz veliteľa 8. sliezskeho pechotného pluku plukovníka Floriána Eliáša zastaviť paľbu a vzdať sa.

Chrabrý kapitán by bol rád pokračoval v boji, no v predvečer tejto udalosti sa v jednotke konali bojové streľby a tak na 14. marca im zostalo málo munície. Preto vydal rozkaz zastaviť paľbu.

Samotný boj prebiehal od 18.15 do 18.45 hod. Obrancovia nemali žiadne straty, Nemci tie svoje utajili. Odhad však hovorí o 12–18 mŕtvych a niekoľkých zranených. (Ruské Argumenty a fakty uviedli, že Pavlíkova rota mala 6 ranených a Nemci do 24 mŕtvych.)

Kapitán K. Pavlík.

Žalostný incident

Bez ohľadu na uvedené Nemci sa voči kpt. Pavlíkovi zachovali rytiersky. České pramene hovoria, že v ich očiach si vojaci, ktorí bojujú za svoju vlasť zasluhujú úctu ako dôstojní protivníci. Nie ako tí, čo sa pokorne vzdali.

Protektorátne vedenie však tento boj nazvalo „žalostným incidentom“, celú vinu zaň hodilo na plecia vlastných vojakov. No pred súd ich nepostavili. Účastníkov boja však vyzliekli z uniforiem bez možnosti návratu do služby.

Keď sa Karla Pavlíka neskôr spýtali, na čo sa spoliehal, keď dvíhol vojakov do boja, odvetil, že dúfal ako príkladom podchytiť aj ďalších.

Žiaľ, boj o Czajankovu kasáreň bol jediným príkladom odporu Čechoslovákov voči nacistickému vpádu. Napriek všetkému tento boj jeden signál vyslal. Nezachránil síce vlasť, ale výrazne ochránil jej česť.

Kapitána Pavlíka v roku 1942 zatkl gestapo ako člena ilegálnej organizácie „Obrana národa“. Kapitán kládol tvrdý odpor, bojoval do posledného náboja a potom sa s Nemcami pustil za pasy. Tentoraz ho však nacisti neušetrili. Po vypočúvaní a mučení ho poslali do Mauthausenu, kde ho nepokoreného 26. 1. 1943 zastrelili.

Podľa českej a ruskej tlače, snímky wikipedia.org

Czajankova kasáreň.

Viete, že...?

...Rusi považujú za najlepšieho tankistu Veľkej vlasteneckej vojny Dmitrija Dmitrijeviča Šolochova, ktorý sa na čele svojej tankovej čaty (tri tanky) pri Stalingrade postavil proti 150 tankom Paulusovej 6. armády?

Dňa 30. 6. 1942 sa Paulusova armáda pokúsila pretrhnúť obranu sovietskych vojsk pri ukrajinskej dedinke Nestornoje v Charkovskej oblasti. Sovietski tankisti tu vytvorili ilúziu značného zoskupenia tankov neustálym manévrom, pričom niekoľko nemeckých zničilo. Nepriateľ sa rozhodol obísť dedinu z tyla. Červenoarmejcom zničili jeden tank a druhý sa im pokazil.

Zostal teda iba veliteľ nadporučík Šolochov so svojím tankom, ktorý šiel Nemcom oproti. Obsadil tamojšiu výšinu a začal okato obštieľovať nemecké tanky pod ňou. Tie totiž nedokázali dostatočne zdvihnúť hlavne svojich kanónov, aby ho ohrozili.

Šolochov takto počas troch hodín zničil 24 nemeckých tankov. Na začiatku boja, ešte počas zrážky v dedine, zničil ďalší tank. Avšak v zdôvodnení pri udelení titulu Hrdina Sovietskeho zväzu sa hovorí „len“ o dvoch tuctoch ním zničených nemeckých tankov.

...Briti počas vojny ukrývali časti korunovačných klenotov v škatuli od keksíkov?

Kto by už len hľadal vzácne a najmä jedinečné drahokamy v obyčajnej plechovici? Navyše, ak ich zahrabali kdesi v areáli zámku Windsor, ktorý nepatrí k malým pozemkom (takmer 55 000 m²). Nuž a práve počas 2. sv. vojny kráľ Juraj VI. (otec Alžbety II.) sa rozhodol zakopať vzácne kamene kdesi na pozemku v obyčajnej plechovici od keksíkov.

Dôvodom boli, samozrejme, nacisti, ktorým by sa drahokamy, ak by porazili Veľkú Britániu, veľmi hodili. O tom, kde sú časti korunovačných klenotov zakopané, nevedeli ani kráľove dcéry.

So zaujímavosťou z histórie sa pochválila sama kráľovná Alžbeta II. počas rozhovoru pre britskú stanicu BBC. Medzi cennými pokladmi bol aj známy 170 karátový rubín Čierny princ, ktorý je súčasťou britskej imperiálnej koruny, ktorú nosí Alžbeta II. na ustanovujúce zasadnutia britského parlamentu.

...o Hitlerove ponožky je väčší záujem ako o jeho auto?

V USA sa v uplynulých dňoch dražil historický mercedes vyrobený pred osemdesiatimi rokmi podľa veľmi špecifických podmienok Adolfa Hitlera. Luxusný kabriolet Mercedes-Benz 770K, ale prekvapivo nikto nechcel ani za minimálnu vyvolávaciu cenu, ktorou bolo desať miliónov dolárov. Opancierované auto s nepriestrelnými sklami, v ktorom sa viezol, napríklad, aj taliansky fašistický diktátor Benito Mussolini, malo len jedného záujemcu, ten však viac ako sedem miliónov dať nechcel.

Vozidlo v roku 1945 zabavila americká armáda a o rok neskôr sa stalo súkromným majetkom amerického občana, ktorý ho zapožičiaval na rôzne prehliadky veteránov. V roku 2004 sa čierny kabriolet opäť dostal do Európy. Teraz putoval do dražby a zostal na ocot.

Pre aukčný dom je to prekvapivé. Hitlerove predmety sa zvyčajne dražia takpovediac samé. Tak napríklad jeden pár Hitlerových ponožiek vydražili za 21 tisíc dolárov, jeho posteľnú bielizeň za 3 tisíc dolárov a jeho telefón za neskutočných 243 tisíc dolárov.

...delostrelci 1. čs. delostreleckého oddielu umlčali počas palebnej prípravy pri útoku na Kyjev jednu kanónovú a jednu mínometnú batériu nepriateľa?

Zaujímavosťou tiež je, že na smere hlavného úderu 38. armády dosiahla hustota delostrelectva na 1 km frontu 380 hlavní, v pásme 51. streleckého zboru 344 hlavní (tomu bola podriadená aj 1. čs. samostatná brigáda v ZSSR) a v pásme 50. streleckého zboru až 416 hlavní (čiže delo od dela cca 2,5 metra).

O dôvere sovietskeho velenia v bojové majstrovstvo čs. jednotky svedčí nasadenie našich vojakov spolu s 240. a 163. streleckou divíziou na smer hlavného úderu 38. armády. 1. čs. brigáda túto dôveru nesklamala.

Výnosom Najvyššieho sovieta ZSSR bol veliteľ brigády plukovník Ludvík Svoboda vyznamenaný Suvorovým radom II. stupňa, Titul Hrdina ZSSR udelili veliteľovi roty samopalníkov tankového práporu Antonínovi Sochorovi a veliteľovi roty ľahkých tankov Richardovi Tesaříkovi. Leninovým radom bol vyznamenaný veliteľ čaty samopalníkov Sergej Petras a náčelník štábu tankového práporu Vladimír Janko. Sovietska vláda vyznamenala 42 dôstojníkov, 4 rotmajstrov, 64 poddôstojníkov a 29 vojakov sovietskymi radmi a medailami.

Prezident republiky vyznamenal Československým vojnovým krížom 1939 „in memoriam“ 41 príslušníkov brigády, ktorí v boji o Kyjev padli. Rovnako ďalších 295 príslušníkov brigády bolo vyznamenaných Československým vojnovým krížom. Zároveň prezident republiky udelil vojnové vyznamenania generálom, dôstojníkom a seržantom Červenej armády, ktorí sa zaslúžili o bojové úspechy čs. brigády.

Spracovala A. Mikundová

Jubilanti ZO SZPB sa dožívajú

• **Bratislava 7:** Oľga Žuffová 93 rokov.
 • **Bratislava 12:** Františka Mlyneková 87 rokov.
 • **Bratislava 15:** Ivan Kasanický 95 rokov.
 • **Bratislava 18:** Magda Šimková 90 rokov.
 • **Bratislava 29:** Lýdia Rukavicová 80 rokov.
 • **Bzince p/Javorinou – Cetuna:** Mária Hargašová 94 rokov.
 • **Bojnice:** Ľudmila Rajecká 80 rokov.
 • **Bernolákov:** Eva Voláriková 65 a Andrea Grebečiová 50 rokov.
 • **Belá – Dulice:** Marta Kucháriková 91 rokov.
 • **Banská Bystrica – Radvaň:** Anastázia Krahulcová 82, Ing. Bernard Pekár 81 a Antónia Mašurová 80 rokov.
 • **Banská Bystrica – Stred:** Mgr. Eva Holéciová 86, Anna Lettrichová 75 a MUDr. Ján Bukový 70 rokov.
 • **Banská Bystrica – Rudlová:** Ružena Vosáhlová 90 rokov.
 • **Blatnica:** Miloš Špánik 88 a Jaroslav Rišian 80 rokov.
 • **Brezno 1:** Marta Brečková 85, Mária Mičudová 80, Mária Kovalčíková 75, Daniel Kianica 65 a Ing. Jaroslav Demian 55 rokov.

• **Bardejov 1:** Mária Ščerbová 89, Anna Čidilková 80 a PaedDr. Malvína Fuňáková 65 rokov.
 • **Bardejov 2:** Jozef Švec 85, Mária Mlejová 82, JUDr. Ján Božik a Ing. Jozef Complák 70, Ing. Milan Pasterňák 50 a Vladimír Jalč 45 rokov.
 • **Bardejov 3:** Mária Hudáková 83, Anna Kažimirová 80, Ján Rojko 75, Anna Basistová a Mária Greršová 70 rokov.
 • **Bardejov 4:** Eva Jajková, Veronika Kubačková a Mária Lazorová 65 rokov.
 • **Čaňa:** Margita Lučkaiová 82, Mária Sotáková 65 a Zdenka Kuzmová 60 rokov.
 • **Dolný Kubín:** Mária Tomláková 65 rokov.
 • **Dunajská Streda:** Vojtech Goldstein 70 rokov.
 • **Gemerská Poloma:** Mária Ďuričková 82, Ladislav Mrozek a Jozef Sústrik 70, Ing. Miloš Brežňan 65 rokov.
 • **Galanta:** Daniela Lovciová a Jozef Bartoš 80, Ing. Eva Kmeťová 70 a Mgr. Eva Kizáková 60 rokov.
 • **Hniezdne:** Judita Pardusová 82 rokov.
 • **Hažlín:** Mária Marcinová 85 rokov.
 • **Hrabské:** Verona Draganová 91 rokov.

• **Humenné 1:** Anna Spišáková 91, Ján Borč a Daniel Dziak 70 rokov.
 • **Halič:** Vladimír Rehánek 65 rokov.
 • **Jarabina:** Anna Strenková 86 a Jozef Lešiga 60 rokov.
 • **Jasenie:** Zuzana Ligasová 50 rokov.
 • **Kokava n/Rimavicou:** Rozália Murínová 75 rokov.
 • **Kremnica:** Anna Schwarzová 80 rokov.
 • **Kšinná:** Zuzana Adame 91 rokov.
 • **Košice – Sever:** Mária Zaputílová 82 a Mária Tobiášová 65 rokov.
 • **Liptovská Teplička:** Mária Mareková 99 a Juliana Bohunčáková 89 rokov.
 • **Liptovská Kokava:** Emília Fronková 70 rokov.
 • **Lučatín:** Daniela Predajnianská 65 rokov.
 • **Lučenec 1:** Viera Ďalogová 65 rokov.
 • **Lučenec 2:** Dáša Zoková 81 a Gabriela Olbrichtová 80 rokov.
 • **Lenartov:** Michal Petrek 82 a Igor Nálepa 55 rokov.
 • **Livov:** Mária Jedináková 75 rokov.
 • **Lubietová:** Elena Jamrišková 70 rokov.
 • **Medzibrod:** Valéria Haviarová 86 rokov.
 • **Medzilaborce:** Anna Šmigová 87, JUDr. Michal Dribňák a JUDr. Milan Bajaj 70 rokov.
 • **Mošovce:** Michal Sadloň 55 rokov.
 • **Michal'any:** Alžbeta Kudrecová 60 rokov.
 • **Michalovce:** Anna Kobanová 84, Lysan Zinaida 83, Zoltán Kopás 65 a JUDr. Dušan Šanta 55 rokov.
 • **Michalovce – Pozdišovec:** Bc. Emília Koribaničová 60 rokov.
 • **Martin – Stred:** Ľudmila Jamborová 80, Dušan Floriš, Viktor Pu-

choň a Milan Holub 70, Miloslava Adamková 65 rokov.
 • **Martin – Východ:** Adela Karasová a Štefan Bajnok 75, Dáša Tesarová 70 a Mária Ficeková 65 rokov.
 • **Necpaly:** Drahoslava Roháčiková 65 rokov.
 • **Nové Mesto n/Váhom:** Elena Poriezošová 96, Helena Ondrášiková 95, Mária Janegová 90, Elena Priebrahová 85 a Ivan Vojtech 75 rokov.
 • **Nacina Ves:** Terézia Tkáčová 55 rokov.
 • **Očová:** Ing. Juraj Bukvaj 70 a Anna Mulicová 60 rokov.
 • **Ostrý Grúň:** Ivan Maslen 75, Magdaléna Adamcová a Anna Pišová 70, Jana Balážová 60 rokov.
 • **Považská Bystrica:** Božena Kulanová 82 rokov.
 • **Púchov:** Emília Mikulová 86 rokov.
 • **Podolíne:** Božena Zavacká 70 rokov.
 • **Prievidza:** Irena Tomová 90 a Darina Brezániová 75 rokov.
 • **Parchovany:** Alžbeta Koscelanská 94 rokov.
 • **Podhradie:** Ľudovít Bella 92 a Bohuslav Bella 60 rokov.
 • **Poltár:** Zita Hricová 65 a Ján Brezina 60 rokov.
 • **Revúca – gen. Viesta:** Mária Cimbalistová a Mária Fráková 85, Lucia Kriaková 40 rokov.
 • **Rakovce n/Ondavou:** Ján Dobek 65 rokov.
 • **Rimavská Sobota – J. Bolfika:** Elena Kertyová a Marta Striežovská 86 rokov.
 • **Rimavská Sobota 2:** Božena Slaninová, Margita Šafránková a Vlasta Švantnerová 70, Eva Pivníková a Mgr. Marta Jarjabková 65 rokov.
 • **Raslavice:** Ladislav Hudák 55 rokov.
 • **Snakov:** Irena Prokopovičová 70 rokov.

• **Stará Ľubovňa:** Veronika Zliechovcová 70 rokov.
 • **Staré Hory:** Anna Longauerová 87 a Ivan Halama 75 rokov.
 • **Sereď:** Jana Majchráková 70 rokov.
 • **Sečovce 2:** Anna Bajusová 87 a Eva Sklenčárová 80 rokov.
 • **Slovenské Nové Mesto:** Ján Nehez 65 rokov.
 • **Streda n/Bodrogom:** Anna Rotthová 95 rokov.
 • **Strážske:** František Ihnát 82 rokov.
 • **Spišská Nová Ves:** Michal Vajnági 98, Anna Friňáková 96, Ján Ondrejčok 95, Magdaléna Kmecová 91, Mária Mlynárová 83 a Anna Némethová 65 rokov.
 • **Turčianske Teplice:** Emília Ághová 70 rokov.
 • **Topoľčany 1:** Emília Žemberová 85 rokov.
 • **Trenčín 1:** Ľudmila Sapáková 96, Magdaléna Babiaková 86, Rozália Šrameková 83 a Mária Chudíková 81 rokov.
 • **Uderiná:** Zora Turčanová 60 rokov.
 • **Utekáč:** Rozália Murínová 75 a Jana Karkusová 65 rokov.
 • **Valaská:** Elena Plesníková 82 a Valéria Krišteková 80 rokov.
 • **Varadka:** Dana Komorová 40 rokov.
 • **Vyšná Oľšava:** Ján Mašlej 60 a Mgr. Peter Anovčín 30 rokov.
 • **Zvolenská Slatina:** Anna Výbohová 75 rokov.
 • **Zalužice:** Pavol Gaval 95 rokov.
 • **Zbudza:** Margita Mižová a Margita Sokolská 88 rokov.
 • **Žiar n/Hronom:** Ján Hlaváč 70 a Mariana Romanová 65 rokov.

Jubilantom srdečne blahoželáme.

Opustil nás vzácny človek

Dňa 22. 1. 2018 vo veku úctyhodných 93 rokov nás navždy opustil Ján Macko.

Narodil sa v Kalinove 1. júla 1924. Neskôr sa presťahovali do Vidinej.

Nemal ľahké detstvo, otec mu odišiel za prácou do Ameriky a už sa nevrátil. Matka sa sama starala o 3 deti. Už v detstve boli zvyknuté tvrdo pracovať okolo domu, alebo na poli.

Ako 16-ročný začal pracovať na rôznych stavbách. Keď vypuklo SNP dobrovoľne sa prihlásil k partizánom. Po výcviku sa stal členom partizánskej skupiny „Za slobodu Slovanov“. Zúčastnil sa rôznych bojových akcií, najmä v okolí Hronskej Dúbravy, terajšieho Žiaru n/Hronom, atď. Po potlačení SNP ustúpili do hôr – na Poľanu, kde trpeli hladom, zimou, chorobami... I napriek veľkému nebezpečenstvu sa po čase ilegálne vrátil domov.

Svoju účasť v SNP považoval vždy za samozrejmu vec. A taký bol aj jeho ďalší život pracovitý, rodinne založený a čestného človeka. Spolu s milovanou manželkou vychovali troch synov a tešili sa zo svojich vnúčat.

Vždy bol pracovitý, húževnatý, skromný, zaujímal sa aj o veci verejné. Neznášal nespravodlivosť. Člen SZPB od r. 1984. Bol držiteľom Osvedčenia 255 a viacerých vzájomných vyznamenaní.

Bude nám chýbať, mali sme ho radi pre to, aký bol.
Češ' jeho vzácnnej pamiatke!

ZO SZPB Lučenec č. 1

„Meno Dušan Šablatúra je natrvalo zapísané v histórii SZPB,“

povedal počas rozlúčky so zosnulým predsedom oblastného výboru SZPB vo Zvolene predseda SZPB Pavol Sečkář. „Lúčime sa so vzácnym človekom, ktorý celý život venoval zachovaniu pamäti a tradícii boja za národné oslobodenie,“ zdôraznil.

Plukovník v.v. Dušan Šablatúra dlhodobo vykonával funkcie v spoločenských organizáciách a SZPB. Naposledy bol predsedom ZO SZPB v Detve, oblastným predsedom SZPB vo Zvolene a členom Ústrednej rady SZPB. Vo všetkých týchto funkciách pracoval zodpovedne a svedomito. Právom bol za to oceňovaný vzájomnými vyznamenaniami. Naposledy, koncom roku 2017, pamätnou medailou „Za vernosť“.

Navždy sa zastavilo srdce blízkeho nám človeka a protifašistického druhu. Akoby na rozlúčku napísal knihu „Oslobodenie

– faktografia 2. svetovej vojny“ pre nás i pre ďalšie generácie. Ona a ďalšie dve už vydané knihy a jedna, ktorá sa vydania nedočkala, sú dôkazom toho, ako Dušan Šablatúra žil, v čo veril, čo presadzoval a čo obhajoval. Svoj život naplnil vrchovato činmi, ktoré nám ho budú stále pripomínať.

„Milý Dušan,“ zazneli na záver rozlúčky slová predsedu P. Sečkářa. „Lúčime sa s tebou v mene SZPB, členov základnej a oblastnej organizácie, ktoré si riadil, lúčim sa v mene tu prítomných priateľov, ale aj v mene tých, ktorí sa sem z rôznych príčin ne-

dostali. Lúčim sa aj v mene študentov a športovcov, s ktorými si úzko spolupracoval.

Nelúčim sa však teplým chlapským stiskom ruky, na aký sme boli zvyknutí, nelúčim sa ani mocným hlasom. Lúčim sa potichu, so srdcom plným žiaľu. Ďakujem ti za tvoje úsilie a prácu, ktorú si vykonal na prospech SZPB.

Češ' tvojej svedomitej práci, češ' tvojmu statočnému životu.“

Vďaka Ďakujeme za pomoc pri organizovaní dôstojnej rozlúčky, slová útechy, kvetinové dary, prejavy sústrasti a účasť na poslednej rozlúčke s našim milovaným manželom, otcom a starým otcom plk. v.v. Dušanom Šablatúrom z Detvy.
 Manželka Helena, dcéry Dianka a Janka s rodinami

Navždy sme sa rozlúčili

■ **Bratislava 24** s Martou Leškovou.
 ■ **Koromľa** s 92-ročným Andrejom Tkáčom.
 ■ **Lipovec** s 81-ročným Viliamom Lamošom.
 ■ **Lučenec 1** s 85-ročnou Jaromírou Hanesovou.
 ■ **Michalovce** s 82-ročnou Helenou Šaraničovou.
 ■ **Nové Mesto n/Váhom** s 95-ročnou Annou Klčovskou, 89-ročným Viliamom Ragalom

a 84-ročnou Martou Miklánkovou.
 ■ **Slovenské Nové Mesto** s 88-ročnou Magdalénou Vaššovou.
 ■ **Turie** s 96-ročným Maximiliánom Tvrďým.
 ■ **Žilina 1** so 70-ročným Jancom Giertlim.
 ■ **ObIV Žilina** s 93-ročnou Libušou Imrichovou.

Češ' ich nehynúcej pamiatke!

Sudca obhajuje vydávanie nacistických kníh

Pochvalné slová na adresu nacistického právníka a apel na vydávanie historických textov z obdobia 2. sv. vojny, „nech už je autorom ktokoľvek a obsahom čokoľvek“.

Článok sudcu bratislavského krajského súdu Petra Šamka na webe Právne listy vyvoláva otázky, či ním nepropaguje nacistov. Súdna rada zatiaľ nevedela povedať, či sa týmito vyjadreniami bude zaoberať jej etická komisia.

Redakciu Pravdy na článok upozornil čitateľ, ktorý v texte videl propagáciu nacistických autorov a ich tvorby. V článku sudca spomína Carla Schmitta, ktorého historici považujú za „korunného právníka Tretej ríše“ alebo „pasáka moci“. Šamko v texte konštatuje, že aj

napriek Schmittovmu členstvu v nacistickej strane NSDAP bola jeho tvorba veľmi zaujímavá a považuje ho za jedného z najoriginálnejších mysliteľov 20. storočia. „Som toho názoru, že dielo Carla Schmitta stojí za prečítanie, zamyslenie a prípadne aj polemizovanie s ním. Carla Schmitta treba proste čítať, a to bez ohľadu na to, že bol nacistička,“ píše v príspevku Šamko.

Ďalej uvádza, že vydávanie historických kníh by sa nemalo zakazovať ani kriminalizovať „nech už je autorom ktokoľvek a obsahom čokoľvek“. Podľa jeho slov by sa preto mali vydávať aj knihy nacistov. „Napríklad vydanie knihy Mein Kampf od Adolfa Hitlera, knihy Prejavy Adolfa Hitlera, ktoré bolo sprevádzané

trestným stíhaním, prípadne knihy Mýtus 20. storočia od Alfreda Rosenberga alebo vydanie denníkov Josefa Goebbelsa, či programu NSDAP s komentárom Gottfrieda Federa, experta NSDAP na hospodárske otázky,“ myslí si sudca.

Na osobu Schmitta majú odborníci rozporuplné názory. A i keď sú niektorí kritici k nemu milosrdní, faktom je, že o jeho stotožnení s nacionálnym socializmom a obhajobe totalitného štátu nie je pochyb. Stačí spomenúť články ako Vodca ochraňuje právo či text Nemecká právna veda v boji proti židovskému duchu. Od roku 1942 cítiť v jeho tvorbe odstup od nacizmu, nikdy však nepriznal, že to bol omyl a nikdy sa za svoj príklon k nacizmu neospravedlnil.

Riaditeľ Múzea SNP Stanislav Mičev by bol opatrný k výzve na vydávanie akýchkoľvek kníh. Podľa neho by podobná literatúra mala mať komentáre historikov. „Vysvetlia súvislosti, prečo niektoré veci vznikli a k čomu viedli,“ priblížil Mičev.

Dodal, že texty bez takýchto komentárov by jednoznačne nezakázal, no uprednostňuje komentované vydania. „Nekomentované knihy sú pre mňa problém, pretože ľudia, ktorí nemajú dostatočný nadhľad a neovládajú historické súvislosti, tam môžu vidieť niečo, čo tam nie je. Napríklad Mein Kampf. Ak si ho zoberie človek, ktorý má normálne IQ, a začne ho čítať, tak to po 30 stranách zahodí. Sú tam neutriedené myšlienky, je to spleť bludov, nedá sa to čítať plynuľe,“ poukázal historik.

Pravda.sk, 31. 1. 2018 (výňatok)

Komplexná odborná starostlivosť o stromy:

■ Poradenstvo a návrh riešenia danej situácie.

■ Výsadba a povýsadbová starostlivosť.

■ Ošetrovanie/orezávanie stromov.

■ Výruby stromov.

Matej Kolenič
arboristika

+421 908 888 011
kolenic.matej@gmail.com

Riadková inzercia

Kúpim medaile, vyznamenania, a staré mince. Tel: 0944001371

Navždy nás opustil

Dňa 17. januára 2018 sa ZO SZPB Jána Rýsa Banská Bystrica rozlúčila s dlhoročným členom SZPB Ing. Jozefom Kostúrikom, ktorý nás opustil 14. januára 2018 vo veku nedožitých 89 rokov.

Jozef Kostúrik sa narodil 10. marca 1929 v Podkoniciach, kde prežil aj 2. svetovú vojnu. V Banskej Bystrici – Radvani žil s manželkou Helenou v šťastnom manželstve až do jej úmrtia v októbri 2011. Spolu vychovali dcéru Alenu a syna Jozefa, ktorým po celý život obetavo pomáhali.

Jozef Kostúrik bol veľmi aktívny a činorodý človek, angažujúci sa vo veciach obecného pokroku nielen v rokoch jeho profesionálneho pôsobenia ako stavebný inžinier, ale aj v spoločenských organizáciách. Do posledného dňa svojho života bol najmä aktívnym členom v Slovenskom zväze protifašistických bojovníkov.

Česť jeho pamiatke.

Ivan Bartoš, člen ZO SZPB J. Rýsa

Britskému historikovi zakázali na Ukrajine knihu

Početnými cenami oivenená kniha „Stalingrad“ renomovaného britského historika Antony Beevora sa ocitla na ukrajinskom indexe zakázaných kníh. Sir Antony Beevor (71) označil za „neskutočnú nehoráznosť“, že sa 30-tisíc výtlačkov jeho diela ocitlo na zozname 25 zakázaných knižných titulov na Ukrajine a boli stiahnuté z predaja.

V odôvodnení rozhodnutia ukrajinskej cenzúry sa uvádza zákon z roku 2016, ktorý zakazuje šírenie kníh obsahujúcich „protiukrajinský“ obsah. Šéf ukrajinského výboru pre udeľovanie licencie na televízne a rozhlasové vysielanie Serhij Olijnyk pre Rádio Slobodná Európa (RFE) podľa The Times povedal, že kniha obsahuje provokačný text o zavraždení 90 židovských detí, ktoré mala počas 2. sv. vojny spáchať ukrajinská milícia. Olijnyk tvrdí, že túto informáciu zámerne rozšíril sovietsky ľudový komisariát vnútorných vecí.

Sir Antony Beevor však toto vysvetlenie ukrajinskej cenzúry dôrazne odmietol s tým, že informáciu nečerpá zo sovietskych zdrojov, ale zo zápiskov nemeckého antifašistického dôstojníka Helmutha Groscurtha, ktorý celú udalosť opísal na základe vlastnej skúsenosti (Helmut Groscurth: „Tagebücher eines Abwehroffiziers“, Stuttgart 1970). Sir Antony Beevor považuje za vylúčené, že by Sovieti o tejto veci vôbec mali nejakú vedomosť v čase, kedy sa udiala.

Sir Antony Beevor označil za deprimujúcu skutočnosť, že k tejto hrubej cenzúre dochádza na Ukrajine, ktorá rada rozdáva lekcie o demokracii svojmu ruskému susedovi.

Kniha „Stalingrad“ Sira Antony Beevora bola po prvýkrát publikovaná v roku 1998 a o rok neskôr získala niekoľko významných literárnych ocenení (Samuel Johnson Prize, Wolfson History Prize, Hawthornden Prize).

HSP, 21. 1. 2018 (výňatok)

Vianoce ako z rozprávky

Podľa juliánskeho kalendára sa v rodine Milana Maguláka v obci Stročin pri štedrovečernom stole zišla celá rodina.

Hlava rodiny podľa starých máce zvieratá až potom vošiel tradícii najprv nakŕmil do- do domu, kde bol prichystaný

štedrovečerný stôl, pod ktorým bola uložená slama ako znak narodenia Ježiša Krista, reťaz, sťaby znak súdržnosti rodiny, sekera, aby všetci členovia rodiny boli zdraví ako železo.

Na večeru bol pozvaný aj 89-ročný Michal Hudák, ktorý žije sám a na Vianoce by nemal byť nikto sám. Preto ho ako poďakovanie za dlhoročnú spoluprácu jeho predsedu ZO SZPB pozval, aby s jeho rodinou strávil už druhú štedrú večeru.

MH

Blahoželáme ti Juraj

Dňa 22. januára 2018 sa dožil náš člen a dlhodobý funkcionár ZO SZPB v Novosade okr. Trebišov Juraj Pokrivňák úctyhodných 88 rokov. Je to človek, ktorého má každý rád pre jeho nekonfliktnú, ale najmä priateľskú a veselú povahu. Človek, ktorý celý svoj život pracoval, ako dopravák VB v Trebišove.

Počas pôsobenia vo výbore ZO SZPB v Novosade zúčastňoval sa aj na besedách so žiakmi základných škôl a jemu vlastným spôsobom im približoval obdobie oslobodzovania Trebišova a okolitých obcí (1. decembra 1944).

Ako 14-ročný šuhaj nosil správy partizánom o pohybe Nemcov v jeho bydlisku. Spomína, ako aj u nich doma ukrý-

vali zbehov zo zberného tábora v Hrani (zámok grófa Andrásyho), v ktorom väznili najmä Židov, Rómov a politických väzňov.

K peknému výročiu mu s kyticou kvetov v mene predsedníctva OblV SZPB v Trebišove prišli zablahoželať a vyznamenáť medailou M. R. Štefánika III. st. oblasťný predseda Milan Urban a podpredseda Ivan Kseňák.

Živijó mnoho šťastných rokov – hojho hoj, Ďuri náš!

– MU –

Socha pre utešiteľky

Hovorilo sa im ženy útechy a dnes už majú svoju sochu aj v hlavnom filipínskom meste – v Manile.

V realite išlo o približne tisíc filipínskych žien, ktoré odviekli do sexuálneho otroctva pre japonských vojakov pred a počas druhej svetovej vojny. Dostal ani ony a ani ich príbuzní z japonskej strany nepočuli ospravedlnenie, o kompenzáciách ani nehovoriac. Hoci sa o tejto téme živo diskutovalo, diskutuje a zrejme ešte dlho bude diskutovať.

Nemožno sa preto čudovať, že pre Japoncov ide o veľmi nekomfortnú tému, ktorá je horúca aj vyše 70 rokov od konca druhej svetovej vojny. A nájdú sa aj takí, ktorí tvrdia, že by bronzová socha mohla narušiť bilaterálne vzťahy. Veď Japonsko je hlavným zdrojom investícií a pomoci pre Filipíny.

Z japonskej strany prišla požiadavka, aby sochu strhli. Filipínsky prezident Rodrigo Duterte, za ktorého sa vyjadril hovorca Harry Roque, ale nevi-

dí dôvod, prečo by sochu mali strhnúť a tiež pre neho samotná socha nepredstavuje dôvod na zhoršenie vzájomných vzťahov.

Dielo, ktoré financovali zo zbierky aktivistov a obvyčajných ľudí, vztýčili s povolením filipínskej Národnej historick-

kej komisie, preto ju prezident ani nemá mať prečo zaradenú vo svojej pracovnej agende a teda sa sochou ani neplánuje zaoberať.

To však Japonsku zrejme „nevonia“. Japonská ministerka vnútorných záležitostí a komunikácie Seiko Noda vyjadrila nespokojnosť nad sochou, keď sa stretla s prezidentom Dutertem. Podľa stránky ministerstva sa s filipínskym prezidentom na túto tému bavila otvorene a verí, že on pocho-

pil. Možno pochopil, ale socha stále stojí. Rovnako aj ďalšie.

Napríklad tá, ktorú na pamiatku sexuálnych otrokýň vztýčili vlni v Južnej Kórei. Aj z tejto krajiny pre potešenie japonskej armády odviekli ženy, podľa odhadov ich bolo z celého polostrova až 200 tisíc. Japonsko vtedy sochu riešilo tak, že odvolali z krajiny svojho veľvyslanca. Južná Kórea a Japonsko v roku 2015 tvrdili, že dosiahli konečnú podobu dohody o ospravedlnení a odškodnení „utešiteľiek“.

Ale až taká konečná to zrejme nebola, keďže doteraz sa o nej vedú spory. Pri Filipínach sa o dohode zatiaľ nehovorí, dokonca z krajiny dosiaľ nikoho nestiahli. Skupina filipínskych aktivistiek je navyše odhodlaná sochu brániť zubami nechtami. Podľa ich slov nedovolia Japonsku mazať stopy nimi napáchanej brutality a históriu prezentovať japonskými očami.

A. Mikundová, zdroj: cbc.ca, washingtonpost.com

ZRNKÁ HUMORU

Pred dôležitým rozhodnutím ho dôsledne zanalyzujem, premyslím si dôsledky a vyhodnotím riziká.

A až potom spravím tú najväčšiu volovinu.

* * *

– Aký je tvoj sexuálny život?
– Ako v rozprávke.
– Spresni to.
– Kde bolo, tam bolo, kedysi dávno...

Neznášam ľudí, ktorí to prehánajú s alkoholom.

Moji kamoši boli včera takí opití, že som im trikrát padol, než ma doniesli domov.

* * *

Prieskumník sa vrátil z rozviedky a hlási: – Našiel som poškodený most.
– A tanky po ňom prejdú?
– Prejdú!

– Jazda po ňom prejde?

– Možno aj prejde.

– A čo pechota?

– Tá neprejde!

? ? ?

– Je tam totiž privityvaný pes.

* * *

Občan Ivanov sa dostal do opileckej bitky. Na základe toho ho zobrala polícia, u ktorej došlúžil do hodnosti major.

pomôcky: ALOR, KET, ILE, LEVO, KALÁBER	prelamo-val	3. časť tajničky	pomôcky: ALIK, LAVAL	opica	pripravuj pečenie!	utekal	syčal	jemnocit	domáce meno Izabely	EČV Levoče	autor výroku: EMERSON	2. časť tajničky	druh rodu delfínov-cov
označenie dlhohrajúcej platne			zanechal bez opory								podraďovacia spojka		
plošná miera			1. časť tajničky často robil								typ ruských lietadiel menší vodný tok		
mier, po česky				jemná krajka						domáce zvieratá vyššie významenie			
ostrov v Indonézii					holandský maliar					vojenská jednotka			
liberálny, po anglicky					niekedy			otec					vydával zvuk ako tetov
	huncút							hrdosť, po česky					
	sídlo v Sudáne							naše vydavateľstvo					
predná strana mince						koľko, po poľsky				opytovacie zámeno			
						avšak				len			
fínsky hokejista					dajako						všetko v poriadku		
					skratka pre ibidem						značka pre abvolt		
ulahčila								obidvaja					
druh kartovej hry								sídlo vo Francúzsku					

Správne vylúštenie tajničky z č. 1 znie: ...že nevieme, že sa raz skončí. Knihu posielame Mgr. Miroslavovi Lubovi do Leopoldova.

Vylúštenie tajničky posielajte na adresu: Redakcia Bojovník, Štúrova 8, 815 72 Bratislava, alebo na e-mail: bojovník@szpb.sk.

BOJOVNÍK

Vydáva Slovenský zväz protifašistických bojovníkov • Šéfredaktor Dr. Vladimír Mikunda, editor Dr. Vladimír Dobrovič, redaktorka Mgr. Adriana Mikundová, tel. 02/38 10 49 48 • Internet: www.szpb.sk, e-mail redakcia: sefredaktor@szpb.sk, bojovník@szpb.sk, zlata.haringova@szpb.sk • Redakčná rada: predseda – Viliam Solovič, tajomník Dr. Vladimír Dobrovič, členovia – Doc. PhDr. Jozef Bystrický, CSc., RSDr. Jozef Petráš, Mgr. Lubomír Jančo, Doc. PhDr. Viliam Longauer, CSc., JUDr. Jozef Pupala, PaedDr. Jozef Rodák • Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Štúrova 8, 815 72 Bratislava • IČO 00177431 • Neobjednané rukopisy a fotografie sa nevracajú • Vychádza dvojtyždenné, cena jedného čísla 0,70 € (0,44 € pre predplatiteľov) • Objednávky na predplatné prijíma každá pošta a doručovateľ Slovenskej pošty • Objednávky (aj do zahraničia) vybavuje Slovenská pošta, a.s., Stredisko predplatného tlaču, Uzbecká 4, 820 14 Bratislava 214, e-mail: predplatne@sposta.sk • Predaj v novinových stánkoch zabezpečuje MEDIAPRINT-KAPA, Pressegresso, a.s., Vajnorská 137, 831 04 Bratislava • Tlač: DOLIS, s.r.o., Grösslingova 45, 811 09 Bratislava • Grafická úprava: Peter Procházka – G-T-P. Ročník XLII (LXIII) • Podávanie novinových zásielok povolené riaditeľom pošt pod č. 2606/93 zo dňa 27. 7. 1993 a RPR poštou Ba 12 z 15. 12. 1993 pod č. 191/93 • Index č. 49 036, ISSN 0323-2018 • Evidenčné číslo: EV 204/08. Titul neprešiel jazykovou korektúrou.

HISTORICKÝ KALENDÁR

16. február 1945 – V Kežmarku sa koná slávnostná prehliadka 1. čs. tankovej brigády v ZSSR.

17. až 24. februára 1945 – Boj o hrónské predmostie. Na Slovensku, aj v celej ČSR sa v oslobodzovacích bojoch iba tu tri razy bojovalo o jeden a ten istý priestor. Podobná bola opätovná strata L. Mikuláša, ale nikdy nešlo o stratu takého rozsiahleho priestoru, akým bolo hrónské predmostie.

Fašistické velenie tu stratilo 104 tankov, 86 samochodiek, 4 580 mužov.

18. február 1942 – Roty 11. pešieho práporu – východného sa sústredili v Tobruku.

18. február 1942 – Jednotky 1. čs. partizánskej brigády v Juhoslávii zviedli úspešný boj so silnou nemeckou hliadkou pri Jankovciach.

19. február 1942 – Prezident USA Franklin Delano Roosevelt podpísal mimoriadny výnos číslo 9066, ktorý splnomočoval ministerstvo obrany internovať zo západného pobrežia do vnútrozemia všetkých Japoncov. Internovaných ich bolo 110 tisíc, posledným bolo povolené vrátiť sa domov až v marci 1946.

19. február 1945 – Hlavný štáb partizánskeho hnutia v ČSR prechádza pri Brezne cez front a v Mýte pod Ďumbierom sa spojil s Červenou armádou.

19. február 1945 – 1. paradesantný prápor 2. čs. samostatnej paradesantnej brigády v ZSSR sa spojil s útočiacimi vojskami Červenej armády, čím brigáda fakticky prestala existovať.

19. až 20. február 1969 – V Bratislave sa po dvanástich rokoch konal ustanovujúci zjazd organizácie Slovenský zväz protifašistických bojovníkov.

21. február 1939 – Na prvom pracovnom zasadnutí Slovenského snemu predseda vlády Dr. J. Tiso predniesol programové vyhlásenie. Medzi iným povedal: „...budujeme svoj štát, svoj nový štát, svoj slovenský štát. ...Nechceme byť a nebudeme otrokmi žiadnej ideológie, ktorá by nevyvierala z našej slovenskej tradície a ktorá by bola cudzia nášmu kresťanskému slovenskému charakteru.“

21. február 1945 – Anglo-americké letectvo bombarduje Bratislavu.

22. február 1938 – Hitler požaduje pripojenie 10 miliónov Nemcov v Rakúsku a ČSR k Nemecku.

23. február 1945 – Ako dôsledok ostrého politického boja na Slovensku schválila SNR 23. 2. 1945 nariadenie č. 6/1945 a č. 7/45, ktorými sa rušili staré četnícke a žandárske organizácie a vytváral sa jednotný bezpečnostný zbor nazvaný Národná bezpečnosť. Ten bol prijatím zákona č. 149 o národnej bezpečnosti zo dňa 11. 7. 1947 ako celok včlenený do jednotného ZNB s jednotnou organizáciou a pôsobnosťou na celom území štátu.

Vytvorený je dobrovoľnícky prápor NB SAFIR a 21 pohotovostných oddielov. Zo všetkých útvarov ZNB, ktoré sa zúčastnili bojov s banderovcami, pripadla najvýznamnejšia úloha pohraničnému pluku SLOVENSKO, ktorý sa členil na prápory JAVOR, OSIKA a DUB.

25. február 1946 – Do tohto dňa sa ozbrojené sily ZSSR nazývali Červená armáda (do 26. júla 1940 Robotnícko-roľnícka Červená armáda) a od tohto dňa Sovietska armáda. V tento deň boli zlúčené aj ľudové komisariáty obrany a vojenského námorníctva do Ľudového komisariátu ozbrojených síl, ktorý sa po ďalšom mesiaci stal ministerstvom.

27. február 1945 – V bojoch 2. čs. paradesantnej brigády s jednotkou Edelweiss v chotári obce Bzince pod Javorinou padlo 16 partizánov. Komando popravilo 27 zranených partizánov a občanov na cintoríne v Novom Meste nad Váhom. Pri osade Cetuna padol aj partizánsky veliteľ Miloš Uher.

27. február 1945 – Predsedníctvo SNR vydalo nariadenie o konfiškácii pôdy Nemcov, Maďarov a zradcov národa. Nariadenie bolo základom ďalšej pozemkovej reformy.

27. február 1961 – Areál obce Kalište je vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku.

Koniec februára 1941 – 11. čs. peší prápor – Východný je presunutý do Egypta.

Marec 1942 – Nemci požiadali o 20 000 mladých, práceschopných Židov zo Slovenska, ktorí mali byť pozbavení slovenského občianstva. Vláda s tým súhlasila a Nemecko si k tomu vypýtalo ešte aj 500 mariek „na zaškolenie“ každej osoby.

1. marec 1942 – Jednotky slovenskej armády zasahujú po boku Nemcov do bojov pri Taganrogu.

1. marec 1942 – Nariadenie o zhabaní Židom šatstva a bielizne. Mohli si z každého ponechať len po jednom kuse odevu.

1. marec 1945 – Počas bojov medzi americkými a japonskými vojskami zahynul americký dôstojník, pôvodne pochádzajúci zo Slovenska, seržant Michael Strank, ktorý sa zúčastnil druhého vztýčenia americkej vlajky na vrchu sopečného ostrova Iwodžima – Suribači.